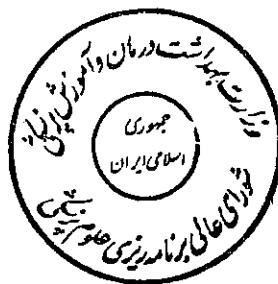

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب شصت و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

موافق ۱۳۹۶/۳/۱۶

بسمه تعالیٰ

برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری

رشته: هوشبری

دوره: کارشناسی پیوسته

دیرخانه تخصصی: دیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی در شصت و ششمین جلسه مورخ ۱۳۹۶/۲/۱۶ بر اساس طرح دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری که به تأیید دیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در پنج فصل (**مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه**) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری از تاریخ ابلاغ برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

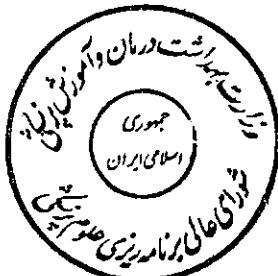
الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می‌شوند.

ب- مؤسستای که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی می‌باشد.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ابلاغ این برنامه کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسخ می‌شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی باد شده مطابق مقررات می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری در پنج فصل جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

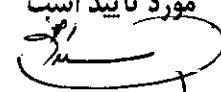

رأي صادره در شصت و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۶/۳/۱۶ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری

- ۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری با اکثربت آراء به تصویب رسید.
- ۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است.

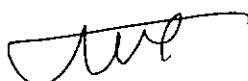
مورد تأیید است

دکتر سید منصور رضوی

دیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

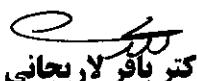

دکتر جمشید حاجتی

دیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،

بهداشت و تخصصی

مورد تائید است

دکتر بارگلاریجانی

معاون آموزشی

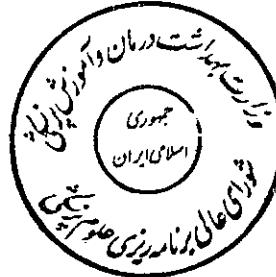
و دیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی

رأي صادره در شصت و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۶/۳/۱۶
در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته رشته هوشبری صحیح است و به مورد اجرا
گذاشته شود.

دکتر سید حسن هاشمی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و

رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

**اسامی اعضای کمیته بازنگری برنامه آموزشی رشته هوشبری
در مقطع کارشناسی پیوسته**

علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران	• آقای دکتر سیدکامران سلطانی عربشاهی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران	• آقای دکتر ولی ا... حسنی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران	• خانم دکتر شعله بیگدلی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران	• آقای دکتر شهنام صدیق معروفی
دبيرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی	• آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کاشان	• خانم دکتر فخرالسادات میرحسینی
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران	• خانم دکتر مهشید بهنام

همکاران دبيرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

معاون دبيرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی	• آقای دکرسیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی
کارشناس مسئول دبيرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی	• خانم راحله دانش نیا
کارشناس دبيرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی	• خانم زهره قربانیان

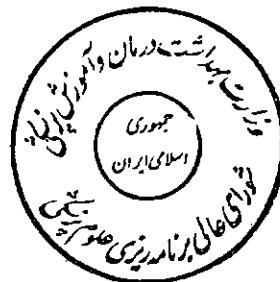
لیست اعضا و مدعوین حاضر در یکصدوهشتاد و پنجمین
جلسه شورای معین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ
۱۳۹۶/۲/۲۴

حاضرین:

- خانم دکتر هستی ثنائی شعار (نماینده معاونت بهداشت)
- خانم دکتر طاهره چنگیز
- خانم دکتر فاطمه نبوی زاده (نماینده معاونت تحقیقات و فناوری)
- آقای دکتر داود امی
- آقای دکتر حسن بهبودی
- آقای دکتر مهدی تهرانی دوست
- آقای دکتر محمدتقی جفتایی
- آقای دکتر عبدالmajید چراغعلی (نماینده سازمان غذا و دارو)
- آقای دکتر جمشید حاجتی
- آقای دکتر عبدالحمید ظفرمند
- آقای دکتر جمشید کرمانچی (به نماینده معاونت درمان)
- آقای دکتر عباس منزوی
- آقای دکتر سیدمنصور رضوی

مدعوین:

- آقای دکتر شهnam صدیق معروفی
- آقای دکتر سیدمسعود هاشمی
- خانم دکتر مهشید بهنام
- خانم دکتر فخرالسادات میرحسینی
- آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی

لیست حاضرین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در زمان تصویب برنامه آموزشی

رشته هوشبری در مقطع کارشناسی پیوسته

حاضرین:

- آقای دکتر سیدحسن هاشمی
- آقای دکتر باقر لاریجانی
- آقای دکتر رضا ملک زاده
- آقای دکتر حمید اکبری
- آقای دکتر سیدحسن امامی رضوی
- آقای دکتر علی بیداری
- آقای دکتر مهدی تهرانی دوست
- آقای دکتر محمد تقی جفتایی
- آقای دکتر جمشید حاجتی
- آقای دکتر سیدعلی حسینی
- آقای دکتر رامتین حدیقی
- آقای دکتر سیدامیرمحسن ضیائی
- آقای دکتر سعید عسگری
- آقای دکتر حسین کشاورز
- آقای دکتر عباس منزوی
- آقای دکتر محمدرضا منصوری
- آقای دکتر فریدون نوحی
- آقای دکتر سیدمنصور رضوی
- خانم دکتر طاهره چنگیز
- آقای دکتر سیدعبدالرضا مرتضوی طباطبایی

فصل اول

برنامه آموزشی رشته هوشبری

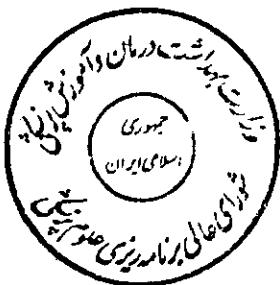
در مقطع کارشناسی پیوسته

مقدمه:

رشته‌ی هوشبری در مقطع کارشناسی (Bachelor of Science in Anesthesia)، یکی از شاخه‌های پیراپزشکی می‌باشد و موضوعات اصلی آن، مراقبت از بیماران تحت بیهوشی عمومی و بی‌حسی ناحیه‌ای در مراحل قبل، طی و بعد از بیهوشی در اعمال جراحی، کنترل و پیشگیری از انتقال عفونت‌های بیمارستانی، در اثر مدالیته‌های بیهوشی و بی‌حسی، ایجاد شرایط مناسب روانی برای بیماران، کنترل درد و حضور موثر در تیم احیای قلبی ریوی و مغزی می‌باشد. فرآیند بازنگری برنامه‌ی آموزشی رشته‌ی هوشبری در مقطع کارشناسی پیوسته براساس مراحل ذیل صورت پذیرفته است:

- الف) ارزشیابی و نیازسنجی بر اساس برنامه‌ی آموزشی قبلی در سطح کشور
- ب) برگزاری جلسات متعدد کارشناسی و استفاده از نظرات استادی رشته در زمینه‌ی استفاده از راهبردهای نوین آموزشی، روش‌ها و فنون آموزشی و ارزشیابی دانشجو، تغییرات محتوای واحدهای درسی و اضافه نمودن مطالب و دروس جدید و حذف دروس و محتواهای تکراری
- ج) انجام مطالعات تطبیقی با برنامه‌های مشابه آموزشی در دانشگاه‌های معابر دنیا
- برنامه بازنگری شده، پس از تصویب در شصت و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۹۶/۳/۱۶، جهت اجرا در اختیار دانشگاه‌های مجری قرار گرفته است.

عنوان رشته و مقطع به فارسی و انگلیسی:

Bachelor of Science in Anesthesia

هوشبری

مقاطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته (Bachelor of Science)

تعريف رشته:

رشته هوشبری در مقطع کارشناسی پیوسته، شاخه‌ای از علوم پیراپزشکی است که دانش‌آموختگان آن ضمن آشنایی با تجهیزات و امکانات، اصول و روش‌های مختلف بیهوشی، توانمندی و مهارت‌های ارائه‌ی خدمات مراقبتی به بیماران تحت بیهوشی و بی‌حسی ناحیه‌ای در مراحل قبل، طی و بعد از بیهوشی و ارائه‌ی خدمات مراقبتی در واحدهای کنترل درد حاد و مزمن، فوریت‌های پزشکی و وضعیت بحرانی را کسب می‌نمایند و خدمات خود را در اختیار جامعه قرار می‌دهند.

شرایط و نحوه پذیرش در دوره:

پذیرش دانشجو از طریق آزمون سراسری و بصورت متمرکز خواهد بود.
دانش‌آموختگان با ایستاد از سلامت کامل جسمی و روانی برخوردار باشند.

مواد امتحانی و ضرایب آن:

در این مقطع آزمون از طریق کنکور سراسری برگزار خواهد شد.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران:

از حدود ۱۵۰ سال پیش در دانشگاه‌های آمریکا، کانادا و انگلستان، پرستاران بیهوشی (Nurse Anesthesia) با گذرانیدن دوره دو ساله پس از کسب مدرک لیسانس پرستاری نسبت به ارائه خدمات بیهوشی در مراکز درمانی به خدمت اهتمام داشتند. از سال ۱۹۶۰ میلادی نیز متعاقب احساس نیاز به حضور افراد حرفه‌ای در زمینه‌ی ارائه خدمات هوشبری، دوره‌های جدید آموزشی جهت تربیت نیروی غیرپزشک به عنوان دستیار بیهوشی (Anesthesia Assistant) آغاز گردید و تا کنون ادامه دارد.

در حال حاضر دوره‌های آموزشی هوشبری در زمینه‌ی خدمات پیراپزشکی در بسیاری از دانشگاه‌ها در کشورهای مختلف از جمله در امریکا، انگلستان، استرالیا، هند و... نسبت به تربیت دانشجو اقدام می‌کنند. دوره‌های آموزشی یک و دو ساله به منظور تربیت تکنسین بیهوشی (Anesthesia Technologist) و دوره‌های طولانی تر برای تربیت کارشناس بیهوشی در برخی از دانشگاه‌ها وجود دارد.

در کشور ایران، رشته‌ی آموزشی هوشبری در مقطع کاردانی در سال ۱۳۵۴ در شهرهای تبریز و تهران تأسیس و نسبت به پذیرش دانشجو بصورت غیرمت مرکز اقدام شد. پس از انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۶۱، پذیرش دانشجو از طریق کنکور سراسری در سال ۱۳۶۲ و تحت عنوان کاردان هوشبری انجام پذیرفت. با توجه به پیشرفت‌های دانش بیهوشی و توسعه تجهیزات و فناوری مربوط و به منظور ارتقاء توانایی‌های دانش‌آموختگان رشته‌ی کاردانی هوشبری، ضرورت تربیت دانشجو در مقطع کارشناسی ناپیوسته احساس گردید و برنامه آموزشی "دوره‌ی کارشناسی ناپیوسته‌ی هوشبری" در سال ۱۳۸۵ تهیه و تدوین شد. در همان سال نیز بنا به درخواست وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، برنامه‌ی آموزشی "دوره‌ی کارشناسی پیوسته" تدوین گردید. آخرین دوره‌ی پذیرش دانشجوی کاردانی هوشبری در سال ۱۳۸۵ انجام شد و متعاقب آن پذیرش دانشجو در مقاطع کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته در دانشکده‌های پیراپزشکی و چند دانشکده پرستاری و پزشکی در سراسر کشور آغاز گردید. در سال ۱۳۹۶، شصت مرکز آموزشی نسبت به تربیت دانشجو در این مقاطع آموزشی مبادرت می‌نمایند.

فلسفه (ارزش‌ها و باورها):

ارزش‌های حاکم بر جامعه، اخلاق و اعتقاد اجزاء لینفک آموزش در رشته‌ی هوشبری می‌باشند. در همین راستا، دانشجویان و دانش‌آموختگان این رشته برای حفظ حقوق بیماران صرف نظر از سن، جنس، رنگ، نژاد، فرهنگ و مذهب آن‌ها، تلاش خواهند نمود به کرامت انسان‌ها، سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی بیماران اهمیت خواهند داد.

دانشجویان و دانش‌آموختگان با تأکید بر عدالت اجتماعی و برابری انسان‌ها، با بیماران ارتباط مناسبی برقرار کرده و با در نظر گرفتن خواسته‌ی آنها و با تلاش درجهت حفظ و ارتقاء سلامت و ایمنی و پیشگیری از ورود کمترین آسیب جسمانی، روانی و عوارض دارویی به آنان، براساس وظایف حرفه‌ای تعیین شده در ارائه خدمات درمانی با کیفیت، در تیم سلامت کمک می‌نمایند.

دورنما (چشم‌انداز):

باتوجه به توسعه و گسترش دامنه‌ی علوم مربوط به بیهوشی، دانش‌آموختگان این رشته در ده سال آینده با تأکید بر یادگیری فعال، نوآوری، کسب اطلاعات و مهارت‌های مرتبط جدید، مراقبت از بیماران را به نحو مطلوب با رعایت استانداردهای مراقبتی ارائه خواهند داد.

رسالت (ماموریت):

رسالت این دوره تربیت نیروهای آگاه به مسائل علمی روز، توانمند، مسئولیت‌پذیر و حساس به سلامت افراد جامعه با ارائه‌ی مراقبت مطلوب و اثر بخش در بیماران تحت بیهوشی عمومی و ناحیه‌ای در مراحل قبل، طی و بعد از آن، سرویس کنترل درد حاد و حضور موثر در تیم احیای قلبی، ریوی و مغزی می‌باشد.

جایگاه شغلی دانش‌آموختگان:

دانش‌آموختگان این دوره می‌توانند در مراکز زیر انجام وظیفه نمایند:
در بیمارستان‌های آموزشی، پژوهشی و درمانی، دولتی و خصوصی و کلینیک‌های روزانه (Day Clinics) تحت نظارت مستقیم پزشک متخصص بیهوشی ایفای نقش نمایند.

پیامدهای مورد انتظار از دانش آموختگان:

دانش آموختگان این دوره باید قادر باشند:

- در تیم بیهوشی، سرویس درد حاد و مزمن و تیم احیای قلبی - ریوی بطور موثر و فعال مشارکت داشته باشند.
- سلامت، ایمنی و رضایت مندی بیماران و جامعه را در حد مطلوب تأمین نمایند.
- با بکارگیری توانمندی‌های ضروری، آماده سازی و اقدامات مراقبتی از بیماران، انواع روش‌های بیهوشی، بی‌حسی، بی‌دردی و احیای قلبی - ریوی را با حداقل عوارض انجام دهند.

نقش‌های دانش آموختگان در جامعه:

دانش آموختگان این رشته در نقش‌های مراقبتی، آموزشی و پژوهشی در جامعه ایفای نقش می‌نمایند.

وظایف حرفه‌ای دانش آموختگان به ترتیب هر نقش به شرح زیر است:

کد / کدهای درسی	شرح وظایف حرفه‌ای	توانمندی
۲۶، ۲۴، ۲۲، ۱۸، ۱۴، ۰۹	-برقراری ارتباط مناسب حرفه‌ای با بیمار، همراهان بیمار، همکاران و مسئولین مرتبط -تعامل حرفه‌ای مناسب با اعضای تیم سلامت، واحد پرستاری، بانک خون، رادیولوژی و غیره	ارتباط حرفه‌ای Professional) (Communication
۱۲، ۱۸، ۲۴، ۲۶، ۳۰، ۳۱ کارآموزی‌های بالینی	-مشارکت در آموزش عملی کاردانان بیهوشی و خدمتگزاران مرتبط -آموزش به بیمار، قبل و بعد از بیهوشی -همکاری در پژوهش‌های علمی مصوب مراجع رسمی	آموزش-پژوهش
۱۶، ۱۷، ۱۸، ۰۵ دروس بیهوشی ۱ الی ۴ و کلیه‌ی کارآموزی‌های بالینی	-ثبت اطلاعات بیمار در پرونده -آماده سازی (تمیز کردن، گندزدایی، سترون‌سازی و کالیبراسیون)، نگهداری و بکارگیری وسایل و تجهیزات مورد استفاده براساس استاندارد مربوطه -مشارکت در ارزیابی و آماده سازی بیمار برای اقدامات مربوطه -کمک به متخصص بیهوشی در مراحل القای بیهوشی و بی‌حسی ناحیه‌ای، نگهداری و بیدارسازی بیمار -مشارکت در اقدامات و پرسیجرهای بیهوشی و بی‌دردی -مشارکت در اداره‌ی راههایی بیمار -مراقبت و پایش بیمار در مراحل مختلف بیهوشی در انواع اعمال جراحی -پایش سیستم‌های مختلف بدن در حین و بعد از عمل جراحی -تنظیم آب و الکترولیت، انتقال خون و استفاده از داروهای متداول تحت نظر متخصص بیهوشی -مشارکت در انجام اقدامات درمانی در شرایط بحرانی، در تیم احیاء پایش نکات ایمنی در اتفاق عمل و بیهوشی شامل: پیشگیری از صدمات ناشی از آلاینده‌های اتفاق عمل، گازهای استنشاقی و مواد تبخیرشونده، انفجار، احتراق، برق گرفتگی و صدمات مرتبط دیگر -پایش عوارض احتمالی بیهوشی و گزارش آن به متخصصین	مراقبت
۰۶، ۰۵، ۱۵، ۱۶، ۱۸، ۲۱، ۲۲، ۲۴، ۲۵ دروس بیهوشی ۱ الی ۴ و کلیه‌ی کارآموزی‌های بالینی	مهارت‌های عملی مجاز در جدول پیوست آورده شده‌اند.	مهارت‌های روشی‌ای (Procedural skills)

ج: مهارت‌های عملی مورد انتظار (Expected Procedural Skills)

مهارت‌های عملی زیر، تحت نظارت مستقیم و حضور متخصص بیهوشی انجام خواهند شد.

حداقل تعداد موارد انجام مهارت برای یادگیری				مهارت	ردیف
کل دفعات	کل	انجام مستقل	کمک در انجام	مشاهده	
۲۵	۵	۱۰	۱۰	برقراری ارتباط حرفه‌ای با بیمار، همراهان و همکاران	۱
۹	۳	۳	۳	آماده سازی و انتقال بیمار به اتاق عمل	۲
۹	۳	۳	۳	تحویل بیمار از بخش به اتاق عمل و برعکس	۳
۱۵	۵	۵	۵	اخذ شرح حال قبل از بیهوشی	۴
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	کنترل و ثبت عالم حیاتی	۵
۲۰	۵	۵	۱۰	اندازه‌گیری سطح هوشیاری براساس مقیاس کومای گلاسکو (GCS)	۶
۱۵	۵	۵	۵	کنترل پرونده بیمار	۷
۳۵	۱۰	۱۰	۱۵	ترزیقات (وریدی، زیرجلدی، داخل جلدی و عضلانی)	۸
۲۰	۵	۵	۱۰	برقراری راه وریدی	۹
۲۵	۵	۱۰	۱۰	تنظیم سرعت انفوژیون	۱۰
۱۵	۵	۵	۵	خون گیری وریدی از بیمار	۱۱
۱۰	-	۵	۵	خون گیری شریانی از بیمار	۱۲
۱۵	۵	۵	۵	تسنی آلن	۱۳
۱۳	۳	۵	۵	اندازه‌گیری قند خون با گلوكومتر	۱۴
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	آماده سازی دارو و اجرای دستورات دارویی	۱۵
۳۵	۱۵	۱۰	۱۰	محاسبات دارویی	۱۶
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	دادن دارو به بیمار (ترزیقی - غیر ترزیقی)	۱۷
۱۵	۵	۵	۵	کنترل جذب و دفع مایعات بیمار	۱۸
۱۵	۵	۵	۵	کنترل مشخصات کیسه خون و انجام ترانسفورزیون (ترزیق خون)	۱۹
۱۵	۵	۵	۵	محاسبه میزان خونریزی	۲۰
۱۳	۳	۵	۵	لوله گذاری معده	۲۱
۹	۳	۳	۳	لوله گذاری مثانه	۲۲
۱۳	۳	۵	۵	پاسمن و باندرا	۲۳
۱۵	۵	۵	۵	گرفتن نوار قلب ۱۲ لیدی	۲۴
۲۵	۵	۱۰	۱۰	آموخت بیمار و همراه	۲۵
۱۵	۵	۵	۵	وارسی و پایش تراالی اورژانس	۲۶
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	ضد عفونی وسایل و تجهیزات بیهوشی	۲۷
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	کنترل و آماده سازی ماشین بیهوشی	۲۸
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	آماده سازی داروهای بیهوشی	۲۹
۳۵	۱۰	۱۰	۱۵	آماده سازی، بکارگیری، نگهداری و ایمنی (safety) پایشگرهای استاندارد بیهوشی (فسارخون، نبض، درجه حرارت، تنفس، پالس اکسی متر و کاپنogrاف)	۳۰
۱۰	-	۵	۵	آماده سازی، بکارگیری، نگهداری و ایمنی پایشگرهای پیشرفته شامل BIS، Nerve stimulator و ...	۳۱
۱۳	۳	۵	۵	آماده سازی بیمار و تجهیزات جهت برقراری پایشگرهای تهاجمی (CVP، سوان گنز و ...)	۳۲

۱۵	۵	۵	۵	اکسیژن رسانی به بیمار با تنفس خود بخودی (ماسک صورت، سند بینی، و نجوری و...)	۳۳
۴۰	۱۰	۱۰	۱۰	لارنگوسکپی و لوله گذاری تراشه (از راه دهان و بینی)	۳۴
۱۵	۵	۵	۵	تهویه با استفاده از ماسک و آمبو	۳۵
۱۰	۵	۵	۵	بکارگیری ابزارهای راههای فرقانی (ایروی دهانی و بینی)	۳۶
۱۳	۳	۵	۵	استفاده از ماسک راههایی لارنژیال	۳۷
۲۵	۵	۱۰	۱۰	اداره راههایی و مانورهای مربوطه	۳۸
۱۰	۲	۳	۳	آماده سازی تجهیزات و وسایل لوله گذاری مشکل (فیبروپتیک و...)	۳۹
۱۰	-	۵	۵	اداره راههایی مشکل	۴۰
۲۰	۵	۵	۱۰	تنظیم اولیه ونتیلاتور ماشین بیهوشی	۴۱
۸	۲	۲	۳	اندازه گیری فشار ورید مرکزی (CVP)	۴۲
۳۵	۱۰	۱۰	۱۵	وضعیت دادن (پوزیشن) به بیمار	۴۳
۲۵	۵	۱۰	۱۰	ارزیابی مردمکهای چشم بیمار	۴۴
۲۵	۱۰	۵	۱۰	ساقشون راههایی بیمار	۴۵
۳۵	۱۰	۱۰	۱۵	هوش آوری بیمار	۴۶
۴۰	۱۰	۱۵	۱۵	خارج نمودن لوله تراشه بیمار	۴۷
۲۰	۵	۵	۱۰	آماده سازی بیمار و تجهیزات برای انجام بی حسی های موضعی	۴۸
۱۰	-	۵	۵	بلوک اعصاب محیطی	۴۹
۱۰	-	۵	۵	بی حسی اسپاینال	۵۰
۱۰	-	۵	۵	بی حسی اپیدورال	۵۱
۵	-	۲	۳	بی حسی کودال	۵۲
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	مراقبت و مانیتورینگ بیمار تحت بی حسی ناحیه ای	۵۳
۲۰	۱۰	۵	۵	ثبت و گزارش (در فرم های کاغذی و الکترونیک)	۵۴
۲۰	۱۰	۵	۵	گزارش دهی شفاهی	۵۵
۱۵	۵	۵	۵	آماده سازی دستگاه الکتروشوك	۵۶
۱۰	-	۵	۵	عملیات احیای قلبی ریوی و مغزی (بزرگسالان، اطفال، زنان باردار)	۵۷
۳۰	۱۰	۱۰	۱۰	ارزیابی و اندازه گیری سطح هوشیاری با روش های رایج	۵۸

Educational Strategies: راهبردهای آموزشی

این برنامه بر تلفیقی از راهبردهای آموزشی زیر استوار است:

آموزش مبتنی بر وظایف حرفه ای (Task based Education)

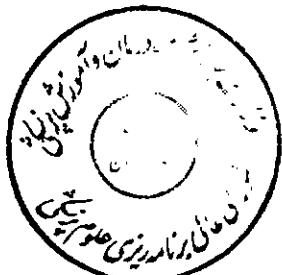
آموزش تومام دانشجو و استاد محور (Student and Teacher Centered Education)

آموزش مبتنی بر مشکل (Problem based Education)

آموزش جامعه نگر (community oriented Education)

آموزش مبتنی بر موضوع (Subject based Education)

آموزش بیمارستانی (hospital based Education)

روش‌ها و فنون آموزشی:

در این دوره از روش‌ها و فنون آموزشی زیر بهره گرفته می‌شود:

- سخنرانی تعاملی
- سمینار
- بحث گروهی و استفاده از فنون مربوطه و بهره گیری از رسانه‌های آموزشی ویژه فیلم و اینیمیشن
- شیوه نمایش (Role Playing & Role Modeling)
- کارگاه‌های آموزشی کتاب خوانی
- آموزش دراتاق مهارت‌های عملی (skills labs) و با روش Drill
- آموزش عملی در محیط‌های بالینی
- گزارش صبحگاهی
- معرفی مورد (Case Presentation)
- استفاده از تکنیک‌های آموزش از راه دور و شبیه‌سازی بر حسب امکانات Self Education ,Self Study ,Self Directed Learning

انتظارات اخلاقی از فراغیران

- منشور حقوقی^(۱) بیماران را دقیقاً رعایت نمایند.
  - مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی (Safety)^(۲) بیماران، کارکنان و محیط کار را دقیقاً رعایت نمایند.
  - مقررات مرتبط با Dress Code^(۳) را رعایت نمایند.
  - از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایط با آن کار می‌کنند، محافظت نمایند.
  - به استادان، کارکنان، هم‌دوره‌ها و فراغیران، بیماران و خانواده‌های آنان احترام بگذارند و در ایجاد جو صمیمی و احترام‌آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.
  - در نقد برنامه‌ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفة‌ای را رعایت کنند.
- در انجام پژوهش‌های مربوط به رشتہ در صورت نیاز، نکات اخلاق پژوهش را رعایت نمایند
(موارد ۳،۲،۱ در بخش ضمایم این برنامه ارائه شده‌اند)

ارزیابی فراغیر: (Student Assessment)

الف- روش ارزیابی:

دانشجو در طول دوره با استفاده از روش‌های زیر مورد ارزیابی قرارخواهد گرفت:

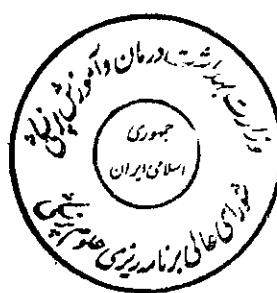
- آزمون کتبی شامل چند گزینه‌ای (MCQ)، تشریحی (Essay)، کوتاه پاسخ، جورکردنی و ...
- آزمون شفاهی (Oral Exam)
- آزمون بالینی ساختارمند عینی (OSCE)
- آزمون عملی ساختارمند عینی (OSPE)
- مشاهده‌ی مستقیم مهارت‌های عملی (DOPS)
- کارنما (Logbook)
- کارپوشه (Port Folio)
- مقیاس درجه بندی کلی (GRS)

• درجه ۳۶. Multi Source Feedback (MSF)

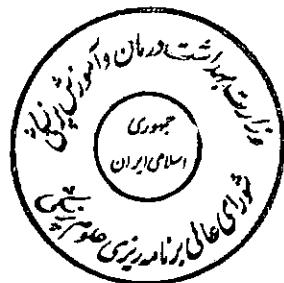
ب- دفعات ارزیابی:

• تکوینی (Formative) ، طبق برنامه گروه آموزشی

• تراکمی (Summative) ، طبق برنامه دانشکده

فصل دوم
حدائق نیازهای برنامه آموزشی
رشته هوشبری در مقطع کارشناسی پیوسته

حداقل هیات علمی مورد نیاز:

- مطابق مصوبات شورای گسترش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ب- گروه های آموزشی پشتیبان:

- گروه های علوم پایه (آناتومی، فیزیولوژی، ....)، علوم آزمایشگاهی، واحد تجهیزات پزشکی
- گروه تخصصی بالینی بیهوشی
- گروه های تخصصی و فوق تخصصی جراحی
- گروه های مرتبط با پرستاری

کارکنان دوره دیده مورد نیاز برای اجرای برنامه:

کارشناس هوشبری، کارشناس مهارت های بالینی

تجهیزات و امکانات آموزشی

- ❖ کلاس های درسی مجهز به امکانات سخت افزاری و نرم افزاری
- ❖ اتاق و سالن کنفرانس
- ❖ اتاق استادان
- ❖ اتاق رایانه
- ❖ کتابخانه با کتاب های اختصاصی مربوط به رشته با توجه به تعداد دانشجویان
- ❖ اینترنت با سرعت کافی

فضاهای اختصاصی مورد نیاز:

واحد مهارت های بالینی (Skill Lab) با تجهیزات و امکانات مربوطه

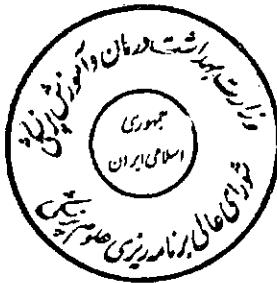
- ❖ آزمایشگاه فیزیک
- ❖ آزمایشگاه میکروب شناسی
- ❖ آزمایشگاه هماتولوژی
- ❖ سالن تشریح

فضاهای بالینی شامل:

- ❖ حداقل چهار بیمارستان در محل موسسه مقاضی تاسیس رشته با تنوع اعمال جراحی یا تعداد ۵ تخت اتاق عمل به ازای ۲۰ نفر دانشجو و در طول ۴ سال پذیرش دانشجو در مجموع ۱۶ تخت اتاق عمل
- ❖ وجود کتابخانه، کلاس درس و امکانات رفاهی ویژه دانشجویان در بیمارستان ها
- ❖ اتاق مراقبت های پس از بیهوشی (PACU)، با تجهیزات و امکانات مربوطه
- ❖ سرویس درد حاد و مزمن، با تجهیزات و امکانات مربوطه
- ❖ بخش مراقبت های ویژه (ICU)، با تجهیزات و امکانات مربوطه
- ❖ بخش اورژانس، با تجهیزات و امکانات مربوطه

رشته ها و تخصص های مورد نیاز:

- ❖ رشته های علوم پایه

❖ متخصص بیهوشی

❖ کارشناس ارشد مرتبط با رشته‌ی هوشبری

❖ ترجیحاً فلوشیپ مراقبت‌های ویژه

❖ ترجیحاً فلوشیپ درد

❖ متخصص طب اورژانس

❖ گروه‌های جراحی

تجهیزات مورد نیاز:

حداقل تجهیزات Skill lab شامل:

- پایش‌گرهای استاندارد بیهوشی (تهاجمی و غیر تهاجمی)، مانند فشارخون، ریتم قلب، تنفس، پالس اکسی‌متری، کاپنوتکنیک و ...
- ماشین بیهوشی، ونتیلاتور و سیستم‌های تنفسی مربوطه
- مانکن‌های آموزشی (لوله‌گذاری تراشه، احیاء قلبی و ریوی، رگ‌گیری، تزریقات، اندازه‌گیری فشارخون و ...)
- وسایل مربوط به اداره راه‌های هوایی (لارنگوسکوپ، آمبو، انواع لوله‌های تراشه، انواع ماسک‌ها و ضمائم مربوطه)
- وسایل مربوط به اداره راه‌های هوایی فوکانی (انواع ایروی دهانی و بینی)
- وسایل مربوط به انواع تزریقات، برقراری راه‌وریدی، مایع درمانی و فرآورده‌های خونی
- وسایل مربوط به کنترل و ثبت علائم حیاتی (دستگاه فشارخون، دماسنجه و ...)
- وسایل مربوط به انجام بی‌حسی ناحیه‌ای و بلوک‌های عصبی
- انواع کاترها و وسایل CVP
- وسایل پانسمان زخم و انجام باندаж
- وسایل سنداژ معده و مثانه
- ترالی اورژانس با ضمائم مربوطه
- دستگاه ساکشن راه‌هوایی
- سیلندرهای طبی و ضمائم مربوطه
- امکانات مربوط به اکسیژن درمانی (انواع ماسک‌ها و ضمائم مربوطه)
- تخت اتاق عمل (با قابلیت تغییر پوزیشن)
- برانکارد

سایر تجهیزات عمده‌ی سرمایه‌ای شامل:

- دستگاه الکتروشوک
- پمپ تزریق
- دستگاه کنترل قندخون (گلوكومتر)
- دستگاه الکتروکاردیوگرام (۱۲لیدی)
- دستگاه نبولایزر
- پایش‌گرهای پیشرفت‌هه (BIS، Nerve Stimulator)

